

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Reliquiis Et Veneratione Sanctorum. Titvlvs XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

nostra, ipsūque devotis pulsantes precibus, apud eum sedulis orationibus insistant, ut infurgens pramissæ fremitus tempestatis, quæ quasi univerſorum Chriſticolarum regna concutit, ſubditos contra dominos violato fœdere erigit, hæreticis & schismaticis ac rebellibus eccleſiæ Dei, inſurgendi contra ipsam, ejuſque jura uſurpandi, inſania damnabili aulum pandit. ſtatu ceſſare, factuſque prædictos quietere ſua faciat omnipotentis virtute: Cordaque hæreticorum, ſchismaticorum, aliorumque rebellium ad Dei eccleſiæ unitatem ac devotionem inclinet & habilinet, vel forſan cum pramiſſis pertinaciter intendant perſiſtere, ipſorum elidat ſuperbiam, eorumque obſtinatam malitiam ſua virtute dextera conterat & proſternat. Corda quoque ſubditorum ad eorum ſuperiores, & eorum ſuperiorum convertat ad ſubditos, ipſosque diſſidentes in concordia unitate conciliet, confirmet: ſicque det ipſis ſuperioribus præſidere, quod ſic regnent, ut dirigantur, eorumque regimem cedat ſubditis ad ſalutem perpetuam, quietem & pacem: nobiſque ipſe, cujuſ providentia in ſua diſpoſitione non fallitur, modos & vias aperiat, per quos hoc, quod in votis gerimus, efficaciter promovere poſſimus. Et quia in miſſarum ſolemnis ad Deum conſueverunt preces effundi devotius, de eorundemſrat. con. ordinamus, quod in ſingulis miſſarum celebrationibus poſt dictum à celebrante Paterniſter, reſponſioneque ſecuta, antequam in miſſa ulterius procedatur, illud Canticum. Letatus a ſum in iis quæ dicta ſunt mihi, totum, cum Gloria Patri, religioſis clericis & aliis literatis præſentibus cum devotione dicentur. Et primo dicatur Kyrie Eleiſon, Chriſte Eleiſon, Kyrie Eleiſon, Pater noſter. Et poſt iſti verſiculi ſubſequantur, Domine ſalvos fac Reges. Et exaudi nos in die, qua invocaverimus te. Salvum fac populum tuum Domine, & benedic hæreditati tuæ. Et Rege eos, & extolle illos uſque in æternum. Fiat pax in virtute tua, & abundantia in turribus tuis. Domine exaudi orationem meam, & clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum, Et cum ſpiritu tuo.

Collecta.

Ecceſiæ tuæ, quaſumus Domine, preces placatus admittere: ut deſtructis adverſitatibus & erroribus univerſis, ſecura tibi ſerviat libertate. Per Dominum noſtrum.

Hortium noſtrum, quaſumus Domine, elide ſuperbiam: eorum contumaciam dextera tuæ virtute proſtreme. Per Chriſtum Dominum noſtrum. Amen. Benedicat celebrans conſequenter. Nos autem Chriſti fideles ad exequendum ſupradicta promptius donis volentes ſpiritualibus animare, omnibus verè poenitentibus, & conſeſſis, tam hiſ celebrantibus, quàm ipſis aſſiſtentibus obſervantibus ſupradicta, quàm aliis preces tunc devotas Deo fundentibus, pro præmiſſis diebus, & miſſis ſingulis, quibus hæc fecerint, XX. dies de omnipotentis Dei miſericordia, & beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejuſ auctoritate conſiſi, de inſunctis ſibi poenitentis relaxamus. Nulli ergo, &c. Datum XII. Cal. Julii. Anno 12.

DE RELIQUIIS ET VENERATIONE
SANCTORUM.
TITVLVS XII.
CAP. I.

Quæ conceptionem immaculatæ virginis devotè celebrabunt, in eodem feſto, & ejuſ octavæ officio intererunt, tales tribuentur indulgentiæ, quales conſequentur Chriſti fideles in corpora Chriſti ſolemnitate.

Sixtus IV.

CVM præexcellſa meritorum inſignia, quibus Regina cœlorum virgo Dei genitrix glorioſa ſedib. prælata æthereis, ſyderibus quaſi ſtella matu-

a Tſal. 121. b In aliis legitur, dicant.

rina prærutilans devotæ conſiderationis indagine perſcrutatur, & intra peſtoris arcana revolvimus, quod ipſa (utpote via miſericordiæ, mater gratiæ & pietatis, amica humani generis, conſolatrix pro ſalute fidelium, quæ delictorum onere gravantur,) ſedula oratrix, & pervigil ad Regem quem genuit, intercedit: Dignum, quin potius debitum, reputamus univerſos Chriſti fideles, ut omnipotenti Deo, pro cujuſ providentia ejuſdem virginis humilitatem ab æterno reſpiciens, pro reconcilianda ſuo auctori humana natura, lapſu primi hominis æternæ morti obnoxia, eam ſui unigeniti habitaculum Sæcti Spiritus præparatione conſtituit: ex qua carnem noſtræ mortalitatis pro redemptione populi ſui aſſumeret, & immaculata virgo nihilominus poſt partum remaneret: de ipſius immaculatæ virginis mira conceptione gratias & laudes referant, & inſtituta propterea in Dei eccleſiæ miſſas, & alia divina officia dicant, & illis interſint: indulgentiis & peccatorum remiſſionibus invitare, ut exinde ſiant ejuſdem virginis meritis, & interceſſione divini gratiæ aptiores. Hac igitur conſideratione inducti, ejuſdem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejuſ auctoritate conſiſi, auctoritate Apoſtolica hæc in perpetuum valitura conſtitutione ſtatuumus & ordinamus, quod omnes & ſinguli Chriſti fideles utriuſque ſexus, qui miſſam & officium conceptionis ejuſdem virginis glorioſæ, juxta piam, devotam, & laudabilem ordinationem dilecti filii magiſtri Leonardi de Nogarolis clerici Veronenſis notarii noſtri & quæ deſuper à nobis emanavit miſſæ & officii huiuſmodi inſtitutionem, in die feſtivitatis Conceptionis ejuſdem virginis Mariæ, & per octavas ejuſ devotè celebraverint, & dixerint, aut illis horis canonicis interſerint, quoties id fecerint, eandem proſuſ indulgentiam, & peccatorum remiſſionem conſequentur, quam juxta ſœclis recordationis Urbani a IV. in Concilio Vienenſi approbatæ b, ac Martini V. & aliorum Romanorum Pontificum, prædictæ noſtræ conſtitutiones, conſequentur illi, qui miſſam & horis canonicis in feſto corporis & ſanguinis Domini noſtri IESV Chriſti à primis velperis, & per illius octavas juxta Romanæ eccleſiæ conſtitutionem celebrant, dicunt, aut miſſæ officio & horis huiuſmodi interſint: præſentibus perpetuis temporibus valituris. Datum Romæ apud ſanctum Petrum, anno incarnationis dominicæ, M. CCCC. LXVI. 3. Cal. Martii, Pont. noſtri Anno 6.

CAP. II.

Excommunicationem ipſi ſeſto incurrant prædicatores, aſſerentes devotam virginem in peccato mortali fuiſſe conceptam: qui eam dicunt, quod feſtum Conceptionis ejuſ celebrantes, graviter peccant. Et vult præſentem conſtitutionem in loci populofi publicè cari.

Idem in eadem materia.

Grave e nimis gerimis, & moleſtum, cum ſiniſtra nobis de quibuidam eccleſiaſticis perſonis referuntur: Sed in eorum qui ad evangelizandum verbum Dei ſunt deputati excelsibus prædicando commiſſis, eò gravius provocamur, quò illi periculofius remanent incorrecti. Cum facile delecti nequeant, qui multorum cordibus ſic publicè prædicando diſſuſus & damnabilius imprimuntur errores: Sanè cum S. Rom. eccleſ. de intereratæ ſemperque virginis Mariæ conceptione publicè feſtum ſolemniter celebret, & ſpeciale ac propriū ſuper hoc

a Hanc conſtitutionem Urbani habes inſertam in Cl. I. de reliquiis, & veneratione ſanctorum. b Forte approbatam. c Vnde Conc. Trid. ſeſſ. 3. in decreto de peccato orig. & ult. & extravagante Fii V. Pont. max. in ſp. ſuper ſpeſulam Domini. ubi hoc ſtatutum confirmatur & approbatum.

officium ordinaverit: nonnulli (ut accepimus) diversorum ordinum prædicatores in suis sermonibus ad populum publicè per diversas civitates & terras affirmare hæcenus non erubuerunt, & quotidie prædicare non cessant, omnes illos, qui tenent aut asserant eandem gloriosam & immaculatam Dei genitricem absque originali peccati macula fuisse conceptam, mortaliter peccare, vel esse hereticos: ejusdem immaculatæ conceptionis officium celebrantes, audientesque sermones illorum, qui eam sine hujusmodi macula conceptam esse affirmant, peccare graviter. Sed & præfatis prædicationibus non contenti, confectos super his suis assercionibus libros in publicum ediderunt: ex quorum assercionibus & prædicationibus non levia scandala in mentibus fidelium exorta sunt, & majora meritò exoriri formidantur indies. Nos igitur hujusmodi temerariis ausibus, ac perverfis assercionibus ac scandalis, quæ exinde in Dei ecclesia exoriri possunt (quantum nobis ex alto conceditur) obviare volentes, motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & certa scientia, hujusmodi asserciones prædicatorum eorumdem, & aliorum quorumlibet, qui affirmare præsumerent, eos, qui crederent aut tenerent, eandem Dei genitricem ab originali peccati macula in sua conceptione præservatam fuisse, propterea alicujus hæresis labe pollutos fore, vel mortaliter peccare, aut hujusmodi officium conceptionis celebrantes, seu hujusmodi sermones audientes alicujus peccati reatum incurere, utpote falsas & erroneas, & à veritate penitus alienas: editosque desuper libros prædictos id continentes, quoad hoc auctoritate Apostolica tenore præsentium reprobamus & damnamus. Ac motu, scientia, & auctoritate prædictis statuimus, & ordinamus, quod prædicatores verbi Dei, & quicumque alii, cujuscunque status, gradus, aut ordinis ac conditionis fuerint, qui de cetero ausu temerario præsumperint in eorum sermonibus ad populum, seu aliàs quomodolibet affirmare, hujusmodi sic per nos improbatas & damnatas asserciones veras esse, aut dictos libros pro veris legere, tenere, vel habere, postquam de præsentibus scientiam habuerint, excommunicationis sententiam eo ipso incurrant: à qua ab alio, quàm Rom. Pontifice (nisi in mortis articulo) nequeant absolutionis beneficium obtinere. Item motu, scientia, & auctoritate similibus, simili poenæ ac censura subjicientes eos, qui ausi fuerint asserere, & contrariam opinionem tenentes, videlicet gloriosam virginem Mariam cum originali peccato fuisse conceptam, hæresis crimen vel peccatum incurere mortale: cum nondum sit à Rom. eccles. & Apostolica sede decisum, non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque, quibus communiter vel divisim à sede Apostolica indultum existat, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam ac expressam, ac de verbo ad verbum de indulgendo hujusmodi mentionem. Et ne de præmissis aliquando valeant ignorantiam allegare, volumus, quod locorum ordinarii requisiti præsentem literas in ecclesiis consistentibus in eorum civitatibus, & suarum diocesium, & locis insignibus, dum major ibi multitudo populi ad divina convenerit, sermonibus ad populum mandent, & faciant publicari. Præterea, quia difficile foret præsentem literas ad singula loca, in quibus expediens

fuerit, deferre, etiam volumus, & dicta auctoritate cœnimus, quod earundem literarum transmissio manu publici notarii confecto, & authentico alio prælati ecclesiastici sigillo munito, ubique fieri, præstatetur eisdem originalibus literis, si forent exhibere ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc paginam nostræ reprobationis, damnationis, firmitatis, citationis, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum se noverit incursurum. Datum Rom. apud S. Petrum, anno incarnationis dominicæ, prid. Non. Sept. Pont. nost. Anno 12.

DE IMMUNITATE ECCLESiarUM.
TITVLVS XIII.
CAP. VNIC.

Decretalis, Clericis laicos, eod. tit. lib. 6. habet locum tantum ad laicos talitas a clericis exigentes, & dicitur illa ex parte quoad solventes: præcipit deinde Lateran. & generalis concilio legenter observari.

Benedictus XI.

QUOD olim per feli. recor. Bonificium VIII. præd. nost. contra laicos, exigentes recipientes à clericis & ecclesiasticis poenitias, decimas vel aliam quoram seu quantitatibus quam de proventibus bonorum suorum, non tantum necnon adversus solventes, aut promittentes, vel solventes se soluturos, poenæ adjectis statutum est, quoad ad poenæ ipsas ex causa de consilio fratrum nostrorum restringimus ad exigentes tantummodo, & ad promittentes auxilium, consilium vel favorem: non tantum quoad eandem poenæ in solventibus aut recipientibus sponte dantibus deinceps vendicet sibi locum. Ceterum attendant feliciter ecclesiarum prælati, & illi ceteri Lateran. consilium, quod in hujusmodi subventionibus solum casum necessitatis, aut communis utilitatis, ab aliorum ad id non suppetant facultates, delibere, & provida noscitur excepisse: & deinde generaliter ad consilium, propter quorundam improvidentiam, occasione casu Rom. Pont. (cujus inter est communiis poenæ utilitatibus) primitus consulendum. Antea quoad poenæ, ne prædictorum conciliorum poenæ non constent, aliquod in casu prædicto, & multo magis si poenæ non subfit, quoquo modo vel ratione poenæ Rom. Pont. occasione subventionum dictarum communiis utilitatibus) primitus consulendum. Antea quoad poenæ, vel etiam promittendo: aliter quoad poenæ, & tam solennium conciliorum poenæ, quoad poenæ, quoad poenæ (Deo propitio) idem nullatenus Pontifex, gravissimas poenæ poenæ poenæ poenæ poenæ. Nulli ergo omnino hominum.

Pastoralis cura sollicitudinis super eamdem populi Christiani nationes, invigilare remedia subducere, eorumdem periculis obviare, ac scandala removere, & populi. Sane quoniam ex constitutione & felicit. recordationis Bonifac. & c. ut in Clem. I. eod. tit.

a Instrumentum ex originali transmissum quoad poenam plenam solum. b vide c. 1. eod. tit. in Clem. cum scriptis per Dd.

FINIS LIBRI TERTII.

QUARTUS LIBER VACAT,
NB. QUI SEQUITUR, LIBER QUINTUS EST.
EXTRA